

TŘI ZNAKY ŽIVÉ CÍRKVE

Kázání ze soboty 21.4.2022 – br. Martin Pavlík

Sk 2,37-47

Milé sestry a bratři v Kristu,

předminulou sobotu jsme společně přemýšleli nad tím, co by zbylo z křesťanství, kdyby Ježíšův příběh skončil událostmi Velkého pátku. Viděli jsme, že bez probuzení Ježíše k životu by křesťanská víra zůstala prázdná, pokud by nějaká vůbec byla. Především by ale nevznikla církev. A při pohledu do Bible a trochu také do církevních dějin jsme postřehli, že církev má a měla mnoho obrazů, ale existují tři, které charakterizují naši církevní identitu asi nejlépe. Prvním obrazem byl obraz církve jako armády, druhým obraz církve jako firmy, a nakonec obraz církve jako rodiny, se kterým se ztotožnila většina nás.

Říkali jsme, že každý z těchto obrazů se nějakým způsobem nachází v Bibli. Každý z těchto obrazů zdůrazňuje jiný důležitý aspekt našeho chápání církve. A je důležité o tom přemýšlet, protože každý z těchto obrazů definuje klíčové otázky. Máme za Boha bojovat? Pracovat pro něj? Nebo být rodinou?

Dnes chci v našem přemýšlení o církvi pokračovat a pokusit se spolu s vámi zaměřit na otázku, co z církve dělá živé společenství víry? Jaké jsou znaky či rysy živé církve? Co dělá z církve nejen organizaci, ale organismus? Co dělá z církve živé společenství víry?

Jednodušší by možná bylo definovat opak. Před časem jsem si to uvědomil, když jsem narazil na jeden (napůl vtipný a napůl vážný) výrok, který zněl: Víte, jak zní poslední věta umírající církve? „Takhle jsme to dělali vždycky.“ Anebo bychom se mohli inspirovat přednáškou profesora církevních dějin George Knighta, který už před 20 lety nadepsal své úvahy na toto téma názvem „Kdybych byl ďábel“. Při pohledu na tehdy 11 milionovou církev (dnes už je to téměř 25 000 000), která stála na začátku tisíciletí a rostla po celém světě, postavil jednu svou přednášku George Knight na tom, že se vžil do rolén ďábla a hledal recept na to, jak tento růst církve zastavit, a jak (v tomto případě konkrétně) církvi adventistů co nejvíce uškodit a zastavit její celosvětový vliv.

Podle jeho slov by na ďáblově místě veškerou svou energii vložil nejprve do boje proti lidskému prvku v Božím plánu, kterým jsou lidé v církvi. Vytvořil 14 bodovou strategii, kterou lze církev zničit, resp. zastavit její růst a znemožnit misi. A jako první bod ve své 14 bodové strategii uvedl – *FRUSTRATE THE YOUNG OF THE CHURCH*. Znechutit, frustrovat mladé lidi v církvi. Jednoduše znemožnit nastupující generaci v církvi uskutečnit jejich myšlenky a plány. Odmítnout všechno nové, s čím přicházejí. Nesmějí se v ničem odlišovat od toho, jak jsme se oblékali, zpívali a přemýšleli my, když jsme byli v jejich věku. A vždy se najde někdo, kdo se touto radou řídí stoprocentně.

I přesto, že jsme před chvílí řekli, že církev je pro víru velmi důležitá, od řady lidí jste už určitě zaslechli názor – Bůh ano, církev ne. Být sekularizovanou zemí neznamená vysoký podíl ateismu. Je zajímavé, že podíl ateistů, to znamená lidí, kteří jsou přesvědčení, že Bůh je

nesmysl a existuje jen to, na co si můžeme sáhnout a co si můžeme ověřit prostředky exaktních věd, je v Čechách relativně nízký a rozhodně není větší než v žádné jiné zemi severní polokoule. Nejrozšířenější mezi naším obyvatelstvem je jakási „šedá zóna“ lidí, kteří se neprohlásují za ateisty, nebo by toto označení odmítli, a zároveň se nechtějí identifikovat s žádnou institucí, která je s křesťanstvím nebo náboženstvím vůbec spojena. A to je skutečnost, kterou se pokouší popsat termín „Bůh ano, církev ne“. Tenhle postoj z tradičního pohledu téměř vypadá jako protimluv. Tradičně se mělo za to, že na obě otázky je potřeba odpovědět stejně – buď bůh ne a to znamená i církev ne, nebo bůh ano a tedy i církev ano. Kritika církve není žádná novinka a určitě jste se s ní už všichni potkali. Církvi se vyčítá a dá vyčíst mnoho věcí. Co se jí vytýká nejčastěji? Vybral jsem tři oblasti, které jsem zaznamenal osobně nejčastěji, a právě na základě těchto výtek budeme za chvíli hledat možné odpovědi. Protože za každou kritikou je skrytá výzva, které je dobré se jednou za čas vystavit.

- 1) vůči kultuře okolního světa je opožděná
- 2) mluví a prezentuje se nesrozumitelným jazykem
- 3) žije sama sebou a svými problémy

Na jedné straně církev bývá v dobrém slova smyslu konzervativní. To znamená, že se vědomě nechce příliš zbrkle přizpůsobovat nejnovějším módním trendům. Snaží se udržovat hodnoty, o kterých je přesvědčená, že jsou nadčasové a v přijímání nových výzev a měnicích se podmínek je proto o něco opatrnější a pomalejší než ostatní části společnosti. A to je v pořádku a nedá se tomu skoro nic vytknout. Je dobře, že církev není nádraží, ale přístav. Problém nastává tehdy, když pro lidi kolem nás my křesťané připravujeme zajímavé programy, ale tyto zajímavé programy odpovídají na otázky, které nikdo neklade. My to myslíme dobře, akorát někdy poskytujeme vynikající odpovědi na otázky, které si lidé kladli před 50 lety. Prvním znakem živé církve je ochota učit se číst znamení doby (Mt 16,2-3). To znamená orientovat se v současné kultuře, v jejích otázkách, a hledat možnosti, jak navázat smysluplný rozhovor.

Když pozorně čteme evangelia, vidíme Ježíše jako galilejského rolníka – když mluvil s lidmi kolem sebe, vyvolával dojem, že ze všeho na světě nejvíc ho zajímá zemědělství – způsoby setí pšenice, způsoby vytrhávání kokuolu, rybolov, oblíbené Ježíšovo hobby, zdá se, že to byl farmář, který nejradši mluvil o přírodě a o zemědělských technologiích... Proč? Na Ježíšovi vidíme velmi dobře, že mluví jazykem lidí, ke kterým je poslán, a proto mluví o zemědělství. Je poslán mezi zemědělce, mezi rolníky, mezi dělníky, kteří mají svůj vnitřní obzor vyplněný způsobem myšlení, který byl typický pro zemědělce. Ježíš nemluvil jazykem andělů a nebeských bytostí. To znamená, že když máme mluvit k Čechům a Moravanům dneska, tak na prvním místě nemáme mluvit o zrnu pšeničném či hořčičném, protože většina Čechů zrno pšeničné nikdy neviděla. Církev mluví jiným jazykem, protože mluví o věcech, které nejsou z tohoto světa, tak jako Ježíš... Ale problém nastává tehdy, když zapomeneme na to, jak to dělal Ježíš, nebo Pavel – ne jiné naučit svoji řeč, ale naučit se jejich řeč. A my se možná potřebujeme naučit česky. Umíme křesťansky, umíme církevně, umíme adventisticky, ale neumíme česky. Druhým znakem živé církve je proto ochota učit se česky.

To třetí, co z mého pohledu dělá církev živou, jsou vztahy. A zaznělo to v našem hlavním textu ke kázání. Když se podíváme na to, co Lukáš ve Skutcích vyjmenovává v souvislosti s ranou církví, jasně vidíme, že se vše týká vztahů raných křesťanů. Věřící měli vztah s apoštoly – zůstávali v jejich učení, sedávali jim u nohou a podřizovali se jejich autoritě. Dále měli vztah jeden s druhým – zůstávali ve společenství, navzájem se milovali a pečovali o sebe. Dále měli

vztah s Bohem – uctívali ho při lámání chleba a na modlitbách, formálně i neformálně, s radostí i s úctou. A nakonec měli vztah ke světu – svědčili druhým lidem a věnovali se misii.

Mám za to, že právě tyto texty mluví i do našeho tématu a ukazují velmi podstatně, kdo jsme my jako lidé, kteří se hlásí k Ježíšovi. Jaká církev má tedy budoucnost a jaké jsou znaky živé církve?

Církev je živá tehdy, když

- 1) se učí odpovídat na otázky, které si lidé kolem nás skutečně kladou; církev, která čte znamení doby
- 2) se učí česky
- 3) má vztahy a ukazuje, že nežije sama pro sebe – má vztahy s apoštoly, s druhými, s Bohem a ke světu

Amen